

Број: 05-05-1-2993-2/12
Сарајево, 08. октобар 2012. године

BOSNA I HERCEGOVINA PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE SARAJEVO			
Примљено: 08. 10. 2012			
Класификација поштом	Класификација архивом	Настао из	Прој број
01/02	05-2-1155/12		

**ПАРЛАМЕНТАРНА СКУПШТИНА
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ**

- ПРЕДСТАВНИЧКИ ДОМ
- ДОМ НАРОДА

Предмет. Сагласност за ратификацију споразума, тражи се

У складу са чланом 16. Закона о поступку закључивања и извршавања међународних уговора ("Сл. гласник БиХ", бр 29/00), достављамо вам ради давања сагласности за ратификацију:

Споразум о финансирању између Босне и Херцеговине и Европске комисије у вези са вишекорисничким програмом за Темпус у склопу ИПА компоненте помоћ у транзицији и изградњи институција за 2011. годину. Споразум је потписала гђа. Невенка Савић, директорица Дирекције за европске интеграције БиХ, 23. априла 2012. године у Сарајеву.

Будући да је Министарство финансија и трезора БиХ надлежно за провођење поступка за закључивање овог споразума, молимо вас да на састанке ваших комисија, односно сједнице Дома, поред представника Предсједништва БиХ, као предлагача, позовете и представника Министарства који посланицима, односно делегатима може дати све потребне информације о споразуму.

С поштовањем,

ГЕНЕРАЛНИ СЕКРЕТАР

Ранко Нинковић

MFA-BA-MPP

Broj: 08/1-22-15287/12

Datum: 01.10.2012.godine

01.10.

12

05 07-1 2993
PREDSJEDNIŠTVO BOSNE I HERCEGOVINE

SARAJEVO

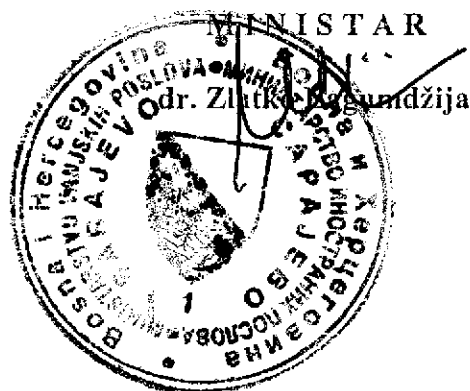
PREDMET: Prijedlog Odluke o ratifikaciji Sporazuma o finansiranju između Bosne i Hercegovine i Evropske komisije u vezi sa višekorisničkim programom za Tempus u sklopu IPA komponente pomoć u tranziciji i izgradnji institucija za 2011. godinu dostavlja se,

U prilogu dostavljamo prijedlog Odluke o ratifikaciji Sporazuma o finansiranju između Bosne i Hercegovine i Evropske komisije u vezi sa višekorisničkim programom za Tempus u sklopu IPA komponente pomoć u tranziciji i izgradnji institucija za 2011. godinu, potpisan u Sarajevu dana 23. aprila 2012. godine na engleskom jeziku, mišljenje Ureda za zakonodavstvo Vijeća ministara i Zaključak Vijeća ministara Bosne i Hercegovine.

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, na svojoj 11. sjednici održanoj 20. juna 2012. godine, utvrdilo je prijedlog Odluke o ratifikaciji predmetnog Sporazuma.

Molimo Predsjedništvo Bosne i Hercegovine da provede dalji postupak ratifikacije Sporazuma o finansiranju između Bosne i Hercegovine i Evropske komisije u vezi sa višekorisničkim programom za Tempus u sklopu IPA komponente pomoć u tranziciji i izgradnji institucija za 2011. godinu.

S poštovanjem,

СПОРАЗУМ О ФИНАНСИРАЊУ

ИЗМЕЂУ

БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

И

ЕВРОПСКЕ КОМИСИЈЕ

У ВЕЗИ СА ВИШЕКОРИСНИЧКИМ
ПРОГРАМОМ ЗА ТЕМПУС У СКЛОПУ ИПА
КОМПОНЕНТЕ ПОМОЋ У ТРАНЗИЦИЈИ И ИЗГРАДЊИ
ИНСТИТУЦИЈА ЗА 2011. ГОДИНУ

Од

(Централизовано управљање)

САДРЖАЈ

Преамбула

1. Програм
2. Провођење програма
3. Структуре и органи са надлежностима
4. Финансирање
5. Рок за уговарање
6. Рок за извршење уговора
7. Рок исплате
8. Поступање са примицима
9. Прихватљивост трошкова
10. Чување докумената
11. Мапа пута за децентрализацију без ex ante контрола
12. Тумачење
13. Дјеломична ништавост и ненамјерне празнине
14. Преглед и измјене и допуне
15. Престанак
16. Рјешавање разлика
17. Обавјештења
18. Број оригинала
19. Додаци
20. Ступање на снагу

Додатак А Вишекориснички програм за Темпус у склопу ИПА компоненте Помоћ у транзицији и изградњи институција за 2011. годину усвојен Одлуком Комисије Ц(2011)5304 од 20. јула 2011.

Додатак Б Оквирни споразум између Комисије Европских заједница и Босне и Херцеговине од 20. фебруара 2008.

СПОРАЗУМ О ФИНАНСИРАЊУ

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА

и

ЕВРОПСКА КОМИСИЈА

даље у тексту заједнички као "Стране", или појединачно као "држава корисница" у случају Босне и Херцеговине, или "Комисија", у случају Европске комисије.

С обзиром да:

- (а) Дана 1. августа 2006., Савјет Европске уније усвојио је Уредбу (ЕЗ) бр. 1085/2006 којом се успоставља инструмент претприступне помоћи (даље у тексту: "Оквирна уредба о ИПА"). На снази од 1. јануара 2007., овај инструмент представља јединствен правни основ за пружање финансијске помоћи државама кандидатима и државама потенцијалним кандидатима у њиховим настојањима да ојачају политичке, економске и институционалне реформе да би постале чланице Европске уније.
- (б) Дана 12. јуна 2007., Комисија је усвојила Уредбу (ЕЗ) бр. 718/2007 о провођењу оквирне уредбе о ИПА, којом детаљно образлаже одредбе које се примјењују у погледу управљања и контроле (даље у тексту: "Уредба о провођењу ИПА").
- (ц) Помоћ Европске уније у склопу инструмента претприступне помоћи треба и даље подржавати државе кориснице у њиховим напорима на јачању демократских институција и владавине права, реформе јавне управе, провођења економских реформи, поштовања људских као и мањинских права, унапређењу једнакости полова, подршке развоју цивилног друштва и унапређењу регионалне сарадње као и помирења и обнове, и доприношења одрживом развоју и смањењу сиромаштва.

За потенцијалне државе кандидате, помоћ Европске уније може такође да укључи одређено усклађивање са *правном стечевином ЕУ (acquis)*, као и подршку за инвестиционе пројекте, усмјерену нарочито на изградњу капацитета за управљање у подручјима регионалног развоја, развоја људских ресурса и руралног развоја.

- (д) Стране су 20. фебруара 2008. закључиле Оквирни споразум у којем се утврђују општа правила за сарадњу и провођење помоћи Европске уније у оквиру Инструмента претприступне помоћи.
- (е) Комисија је 20. јула 2011. усвојила Вишекориснички програм за Темпус у склопу ИПА компоненте Помоћ у транзицији и изградњи институција за 2011. годину (даље у тексту: “програм”). Овај програм ће проводити Комисија на централизованом основу.
- (ф) За провођење овог програма потребно је да Стране закључе Споразум о финансирању да би се одредили услови за провођење помоћи Европске уније, правила и процедуре које се тичу исплате везане за такву помоћ и услове према којима ће се управљати помоћи.

СПОРАЗУМЈЕЛЕ СУ СЕ О СЉЕДЕЋЕМ:

1 ПРОГРАМ

Комисија ће дати допринос, путем додјеле бесповратних средстава, финансирању сљедећег програма, који је изложен у Додатку А овог Споразума:

Број програма: *AVAC N° 2011/SI2.596555*

Назив: *Вишекориснички програм за Темпус у склопу ИПА компоненте Помоћ у транзицији и изградњи институција за 2011. годину - Ц(2011)5304 од 20. јула 2011.*

2 ПРОВОЂЕЊЕ ПРОГРАМА

- (1) Програм ће на индиректном централизованом основу проводити Европска комисија према члану 53а Уредбе о финансирању и одговарајућих одредби Правила о провођењу.

Задаци провођења делегирају се према члану 54(2) (а) Уредбе о финансирању Извршној агенцији за образовање, аудио-визуелну политику и културу, која је основана Одлуком Комисије 2005/56/ЕЦ од 14. јануара 2005. Својом одлуком Ц(2008)5582 усвојеном 9. октобра 2008., Комисија је повјерила Извршној агенцији управљање програмима Темпус III и Темпус IV. У складу са чланом 12 (3) Уредбе Савјета бр. (ЕЦ) 58/2003 од 19. децембра 2002. који прописује статут за извршне агенције којима ће се повјерити одређени задаци у управљању програмима Заједнице¹, сваки програм делегиран извршној агенцији мора да допринесе финансирању административног буџета агенције.

- (2) Програм ће се проводити у складу са одредбама Оквирног споразума о правилима за сарадњу у вези са финансијском помоћи ЕУ-а Босни и Херцеговини и провођење помоћи у склопу Инструмента претприступне помоћи (ИПА) закљученог између Страна 20. фебруара 2008. (даље у тексту: "Оквирни споразум"), који је изложен у Додатку Б овог Споразума.

3 СТРУКТУРЕ И ОРГАНИ СА НАДЛЕЖНОСТИМА

Држава корисница ће одредити националног ИПА координатора, у складу са Оквирним споразумом, који ће дјеловати као представник државе кориснице vis-à-vis Комисије. Он/а ће обезбиједити да се одржава тијесна веза између Комисије и државе кориснице с обзиром на општи процес приступања као и на претприступну помоћ ЕУ-а у склопу ИПА.

¹ ОЈ Л11, 16.1.2003, стр. 1.

4 ФИНАНСИРАЊЕ

Финансирање провођења овог Споразума биће као у наставку:

- (a) Допринос Европске уније за 2011. годину утврђен је на највише 2.400.000 ЕВР за дио програма који се односи на Босну и Херцеговину, како је описано у програму. Међутим, Комисија ће извршити плаћање доприноса Европске уније унутар граница расположивих средстава.
- (б) Трошкове структура и органа које успостави Корисник за провођење овог програма сносиће држава корисница.

5 РОК ЗА УГОВАРАЊЕ

- (1) Појединачни уговори и споразуми којима се проводи овај Споразум биће закључени најкасније двије године од датума закључивања овог Споразума.
- (2) У оправданим случајевима, овај рок за уговарање може да буде продужен прије завршног датума до највише три године од датума закључивања овог Споразума.
- (3) Сва средства за која никакав уговор није закључен прије истека рока за уговарање биће отказана.

6 РОК ЗА ИЗВРШЕЊЕ УГОВОРА

- (1) Уговори морају да буду извршени у року највише четири године од завршног датума за уговарање.
- (2) Рок за извршење уговора може да буде продужен прије његовог завршног датума у оправданим случајевима.

7 РОК ИСПЛАТЕ

- (1) Исплата средстава мора се извршити најкасније једну годину након коначног датума за извршење уговора.
- (2) Рок за исплату средстава може да буде продужен прије завршног датума у оправданим случајевима.

8 ПОСТУПАЊЕ СА ПРИМИЦИМА

- (1) Примиси за потребе ИПА укључују приход стечен пословањем, током периода њеног суфинансирања, од продаје, изнајмљивања, накнада за услуге/уписнина или друге еквивалентне примитке изузев:
 - (a) примитака насталих кроз економски животни вијек суфинансираних инвестиција у случају инвестиција у фирме;
 - (б) примитака насталих унутар оквира мјере финансијског инжењеринга, укључујући капитал предузећа и средства зајма, гаранције, лизинг;

(ц) гдје је примјењиво, доприноси из приватног сектора суфинансирању пословања, који ће бити приказани уз јавни допринос у табелама финансирања програма.

(2) Примици дефинисани у ставу 1. изнад представљају приход који ће се одбити од износа прихватљивих трошкова за односно пословање. Најкасније до затварања програма, такви примици биће одбијени од релевантних прихватљивих трошкова пословања у цјелини или сразмјерно, зависно од тога да ли су настали у цијелости или само дијелом суфинансираним пословањем.

9 ПРИХВАТЉИВОСТ ТРОШКОВА

(1) Трошкови у склопу програма у Додатку А биће прихватљиви за допринос Европске уније ако су начињени након потписивања уговора и додјеле бесповратних средстава којима се проводи такав програм, изузев у случајевима изричито предвиђеним у Уредби о финансирању.

(2) Сљедећи трошкови неће бити прихватљиви за допринос Европске уније у склопу програма у Додатку А:

(а) порези, укључујући порезе на додатну вриједност;

(б) царинске и увозне таксе, или неке друге таксе;

(ц) куповина, најам или издавање земљишта и постојећих зграда;

(д) новчане глобе, финансијске казне и трошкови парница;

(е) трошкови пословања;

(ф) рабљена опрема;

(г) банковне накнаде, трошкови гаранција и сличне таксе;

(х) трошкови размјене валута, таксе и губици на течају повезани са било којим од евро рачуна специфичних за компоненту, као и други чисто финансијски издаци;

(и) доприноси у натури;

(ј) било који трошкови лизинга;

(к) трошкови амортизације.

(3) Путем ограничења из става 2. изнад, Комисија ће одлучивати за сваки случај посебно да ли су сљедећи трошкови прихватљиви:

- (a) трошкови пословања, укључујући трошкове најма, искључиво везани за период суфинансирања пословања;
 - (б) порези на додатну вриједност, ако су сљедећи услови испуњени:
 - (i) порези на додатну вриједност не могу бити враћени било којим путем;
 - (ii) утврђено је да их сноси крајњи корисник, и
 - (iii) јасно су одређени у приједлогу пројекта.
 - (ц) трошкове везане за банковну или сличну гаранцију сноси крајњи корисник бесповратних средстава.
- (4) Трошкови који се финансирају у склопу ИПА неће бити предмет било којег другог финансирања у склопу буџета Европске уније.

10 ЧУВАЊЕ ДОКУМЕНАТА

- (1) Сви документи везани за програм у Додатку А чуваће се најмање пет година од датума на који Европски парламент одобри исплату за буџетску годину на коју се документ односи.
- (2) У случају да програм у Додатку А није коначно затворен у року утврђеном у ставу 1. изнад, документи који се на њега односе чуваће се до краја године након оне у којој је програм у Додатку А затворен.

11 МАПА ПУТА ЗА ДЕЦЕНТРАЛИЗАЦИЈУ БЕЗ EX ANTE КОНТРОЛА

- (1) Држава корисница ће успоставити детаљну мапу пута са референтним вриједностима и временским ограничењима за постизање децентрализације са *ex ante* контролама од стране Комисије. Додатно, држава корисница ће успоставити индикативну мапу пута за постизање децентрализације без *ex ante* контрола од стране Комисије.
- (2) Комисија ће пратити провођење мапа пута споменутих у ставу 1., и посветиће пажњу резултатима које постигне држава корисница у овом контексту, нарочито у пружању помоћи. Мапа пута за постизање децентрализације без *ex ante* контрола може да се односи на постепено одрицање разних врста *ex ante* контроле.
- (3) Држава корисница ће редовно обавјештавати Комисију о напретку оствареном у провођењу ове мапе пута.

12 ТУМАЧЕЊЕ

- (1) Ако нема изричите одредбе супротне овом Споразуму, појмови који се користе у овом Споразуму имаће исто значење које им је додијељено у Оквирној уредби о ИПА и Уредби о провођењу ИПА.

- (2) Ако нема изричите одредбе супротне овом Споразуму, референце на овај Споразум су референце на такав Споразум како је повремено измијењен, допуњен или замијењен.
- (3) Свако позивање на уредбе Савјета или Комисије односи се на ону верзије тих уредби како је назначено. По потреби, измјене ових уредби биће пренесене у овој Споразум путем измјена и допуна.
- (4) Наслови у овом Споразуму немају правног значења и не утичу на његово тумачење.

13 ДЈЕЛОМИЧНА НИШТАВОСТ И НЕНАМЈЕРНЕ ПРАЗНИНЕ

- (1) Ако нека одредба овог Споразума јест или постане ништава или ако овај Споразум садржи ненамјерне празнине, то неће утицати на ваљаност осталих одредби овог Споразума. Стране ће замијенити било коју ништаву одредбу ваљаном одредбом која ће бити што је могуће ближа сврси и намјери ништавне одредбе.
- (2) Стране ће попунити све ненамјерне празнине одредбом која најбоље одговара сврси и намјери овог Споразума, у складу са Оквирном уредбом о ИПА и Уредбом о провођењу ИПА.

14 ПРЕГЛЕД И ИЗМЈЕНЕ И ДОПУНЕ

- (1) Провођење овог Споразума биће предмет повремених прегледа у вријеме о којем се Стране договоре.
- (2) Све измјене и допуне о којима се Стране договоре биће у писменој форми и чиниће дио овог Споразума. Такве измјене и допуне ступиће на снагу на датум који Стране одреде.

15 ПРЕСТАНАК

- (1) Не доводећи у питање став 2., овај Споразум престаће осам година након потписивања. Овај престанак неће искључивати могућност да Комисија начини финансијске исправке у складу са чланом 56. Уредбе о провођењу ИПА.
- (2) Овај Споразум може да оконча било која Страна давањем писменог обавјештења другој Страни. Такав престанак ступа на снагу шест календарских мјесеци од датума писменог обавјештења.

16 РЈЕШАВАЊЕ РАЗЛИКА

- (1) Разлике настале усљед тумачења, управљања и провођења овог Споразума, на било којим и свим нивоима учешћа, рјешаваће се мирним путем кроз консултације између Страна.
- (2) У случају да се не успије ријешити мирним путем, свака Страна може да поднесе питање на арбитражу у складу са Изборним правилима Сталног

арбитражног суда о арбитражи између међународних организација и држава на снази на датум потписивања овог Споразума.

- (3) Језик који ће се користити у арбитражним поступцима биће енглески. Тијело за именовање биће Генерални секретар Сталног арбитражног суда на писмени захтјев који поднесе било која Страна. Одлука Арбитра биће обавезујућа за све Стране и на њу нема жалбе.

17 ОБАВЈЕШТЕЊА

- (1) Сва обавјештења у вези са овим Споразумом биће начињена у писменој форми и на енглеском језику. Свако обавјештење мора да буде потписано и достављено као оригинални документ или путем телефакса.
- (2) Сва обавјештења у вези са овим Споразумом морају се слати на сљедеће адресе:

За Комисију:

Госп. Герхард Шуман-Хицлер
Директор
Генерална дирекција за проширење
Финансијски инструменти и регионални програми
ЦХАР 04/99
Б-1049 Брисел

Факс: +32 2 2957502

За државу корисницу:

Гђа Невенка Савић
Директорица
Дирекција за европске интеграције
Трг Босне и Херцеговине 1
71000 Сарајево
Босна и Херцеговина

Факс: +387 (0) 33 264 330

18 БРОЈ ОРИГИНАЛА

Овај Споразум сачињен је у два примјерка на енглеском језику.

19 ДОДАЦИ

Додаци А и Б чине саставни дио овог Споразума.

20 СТУПАЊЕ НА СНАГУ

Овај Споразум ступиће на снагу на датум потписивања. Уколико га Стране потпишу на различите датуме, овај Споразум ступиће на снагу на датум кад га потпише друга од двију Страна.

Потписала, за и у име Босне и Херцеговине, у Сарајеву

гђа Невенка Савић

(Директорица)

Потписао, за и у име Комисије, у Бриселу

Госп. Герхард Шуман-Хицлер

(Директор)

ДОДАТАК А

**ВИШЕКОРИСНИЧКИ ПРОГРАМ ЗА ТЕМПУС У СКЛОПУ
ИПА КОМПОНЕНТЕ ПОМОЋ У ТРАНЗИЦИЈИ И ИЗГРАДЊИ
ИНСТИТУЦИЈА ЗА 2011. ГОДИНУ УСВОЈЕН ОДЛУКОМ
КОМИСИЈЕ Ц(2011) 5304 ОД 20. ЈУЛА 2011.**

ДОДАТАК Б

**ОКВИРНИ СПОРАЗУМ ИЗМЕЂУ КОМИСИЈЕ ЕВРОПСКИХ
ЗАЈЕДНИЦА И БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ, ОД 20. ФЕБРУАРА
2008.**

Потврђујем да овај превод потпуно одговара
изворнику састављеном на енглеском језику.
Број дневника: 104; Мјесто: Сарајево
Датум: 13.2.2012. године _____

АДИСА МУЈИЋ

Стални судски тумач за енглески језик.

ДОДАТАК А:

**ВИШЕКОРИСНИЧКИ ПРОГРАМ ЗА ТЕМПУС У СКЛОПУ ИПА КОМПОНЕНТЕ
ПОМОЋ У ТРАНЗИЦИЈИ И ИЗГРАДЊИ ИНСТИТУЦИЈА ЗА 2011. ГОДИНУ**

ИДЕНТИФИКАЦИЈА

Корисници	Западни Балкан: Албанија, Босна и Херцеговина, Црна Гора и Србија као и Косово*.
АБАЦ број	СИ2.596555
Година	2011.
Цијена	15.300.000 ЕВР
Орган провођења	Програм ће проводити Извршна агенција за образовање, аудио-визуелну политику и културу (ЕАЦЕА).
Коначни датум за закључивање споразума о финансирању	Најкасније до 31. децембра 2012.
Коначни датуми за уговарање	2 године након датума закључења споразума о финансирању. Ови датуми односе се и на национално суфинансирање.
Коначни датуми за извршење	4 године након коначног датума за уговарање. Ови датуми односе се и на национално суфинансирање.
Шифра сектора	11420
Буџетска линија(е)	22.020701: Регионални и хоризонтални програми
Водитељ за програмирање	Јединица ДЗ, Регионални програми, ГД за проширење
Водитељ за провођење	Извршна агенција за образовање, аудио-визуелну политику и културу (ЕАЦЕА)

ПРИОРИТЕТИ ЗА ПОМОЋ ЕУ-А

Намјена Вишекорисничког програма ИПА је да одговори на вишекорисничке приоритетне потребе како је назначено у ИПА Вишекорисничком вишегодишњем индикативном планском документу (МИПД) 2011-2013., узевши у обзир активности проведене у склопу Националног програма, упутство дано у стратешким документима ЕУ, лекције научене из програмирања и провођења раније помоћи ЕУ и налазе из консултација са, између осталог, корисницима, међународним финансијским институцијама (ИФИ), Регионалним савјетом за сарадњу (РЦЦ), државама чланицама ЕУ, организацијама цивилног друштва и службама Европске комисије.

* према УНСЦР 1244/99

Док се главна помоћ државама корисницама ИПА пружа кроз државне програме, Вишекориснички програм настоји да допуни и дода вриједност истима као и да ојача регионалну сарадњу. Вишекорисничка помоћ покрива регионалне пројекте који намјеравају да унаприједи сарадњу између држава корисница ИПС као и хоризонталне пројекте који рјешавају заједничке потребе држава корисница ИПА и имају за циљ постизање ефективности и економија скале.

Ради лакшег програмирања, Вишекориснички ИПА 2011 пројекти којима управља ГД за проширење, Јединица за регионалне програме, консолидовани су у засебне програме:

- Вишекориснички програм 2011.;
- Темпус програм 2011. (овај програм);
- Хоризонтални програм за Нуклеарну безбједност и заштиту од зрачења;

Поред тога, Европска комисија усвојиће Програм подршке цивилном друштву за 2011-2013. за који ће вишекорисничка помоћ допунити средства из државних ИПА програма у Средствима за цивилно друштво.

ИПА Вишекорисничка помоћ и даље ће подржавати Темпус програм, а помоћ која се пружа у склопу овог програма у складу је са стратегијама утврђеним у Вишекорисничком вишегодишњем планском документу (МИПД) 2011-2013, у којој је образовање приоритет према Одјелјку 3.7 (Социјални развој).

2.a Опис пројекта и други модалитети провођења

ВИШЕКОРИСНИЧКИ ПРОГРАМ ЗА ТЕМПУС

Темпус је програм Европске уније који подржава модернизацију високог образовања у партнерским земљама источне Европе, централне Азије, западног Балкана и регије Средоземља, углавном кроз пројекте универзитетске сарадње. Вишекориснички програм за Темпус олакшава реформу високошколских установа унапређивањем квалитета и управљања универзитета, у складу са мијењањем политичких, социјалних и економских потреба и кроз упоредну анализу са државама чланицама ЕУ.

Нарочито, Темпус програм помаже унапређење добровољне конвергенције са дешавањима у ЕУ у пољу високошколског образовања проистеклим из Лисабонске агенде и Болоњског процеса, стварање мостова између високошколског образовања и тржишта рада и јачање људског капитала.

Темпус програм има низ глобалних циљева који су заједнички за све државе кориснице. Ови заједнички циљеви могу да буду употпуњени регионалним или за кориснике специфичним циљевима, како је прикладно. Четврта фаза Темпус програма која је покренута 2007. године доприноси припремању кандидата и потенцијалних кандидата за приступање, а нарочито за учешће у Интегрисаном програму цјеложивотног учења (2007-2013).

На основу искуства стеченог током претходне фазе, Темпус програм (2007-2013) предвиђа следеће три компоненте које су довољно флексибилне да се могу прилагодити потребама и приоритетима појединачних корисника:

Компонента I: Заједнички пројекти

Заједнички пројекти засновани су на мултилатералним партнерствима између високошколских институција у ЕУ и државама корисницама. Заједнички пројекти имају за циљ преношење знања са универзитета ЕУ на институције држава корисница и између партнерских институција.

Компонента II: Структурне мјере

Пројекти структурних мјера намијењени су да подрже структуралну реформу система високошколског образовања и стратешки оквирни развој на националном нивоу на основу приоритета које су одредили надлежни органи партнерских земаља.

Структурне мјере могу једнако да циљају на једну или више држава корисница. Оне укључују високошколске институције и друге неакадемске чланове, како је прикладно. Министарства образовања морају да буду укључена.

Приједлози пројекта за програмске компоненте I и II поднијеће се у одговор на годишњи позив за достављање приједлога пројеката објављен у Службеном листу и на веб страници програма у четвртном тромјесечју (Q4) 2011. Ради фокусирања програмских интервенција и максимизирања њиховог утицаја, регионални и национални приоритети биће одређени. Пројекте у склопу обје компоненте могу да предложе Високошколске институције (ХЕИ) из ЕУ или из партнерских земаља. У случају пројеката који укључују институције из географских подручја која покривају различити инструменти финансирања ЕУ-а, удјел сваког инструмента финансирања биће пропорционалан броју институција по регији. Јавне управе (министарства, друге државне, регионалне и локалне управе) или владине организације такође могу да учествују у пројектима у склопу компоненти I и II Темпус програма као партнери, али не могу добити средства из бесповратних средстава осим трошкова дневница и путних трошкова.

Индикативна расподјела буџета за компоненте I и II треба да представља индикативно 90% укупног буџета (тј. 13.320.000 ЕВР), док је остатак намијењен за Пратеће мјере. Финансијски допринос од стране Комисије не може да буде већи од 90% укупних прихватљивих трошкова. Финансирани конзорцијум мора да начини допринос од најмање 10% прихватљивих трошкова пројекта.

Основни критеријуми одабира су: оперативна способност и финансијска способност подносилаца захтјева. Критеријуми за додјелу су:

- јасноћа, кохерентност и релевантност пројектних циљева;
- квалитет партнерства;
- квалитет садржаја пројекта и примијењена методологија;
- одрживост;
- буџет и економичност.

Компонента III: Пратеће мјере

Пратеће мјере обухваћају састанке координатора пројекта и других учесника, активности дисеминације, као и подршку националним канцеларијама за Темпус у државама корисницама. Додатно, могу да се проводе друге релевантне активности

као што су тематске конференције, студије о специфичним питањима и активности усмјерене на идентификацију и дисеминацију добре праксе.

Компонента III проводиће се кроз два позива за тендер (у складу са поступцима набавке наведеним у Првом дијелу, Глава V „Набавка“ Уредбе о финансирању допуњене Другим дијелом, Глава III, Поглавље 3 исте Уредбе о финансирању), који треба да буду покренути у Q2 2012; кроз пет специфичних задатака у склопу постојећих оквирних уговора и кроз пет уговора са експертима изведених из позива за изражавање интереса (коришћењем пописа прихватљивих експерата који је успостављен након позива Агенције за изражавање интереса ЕАЦЕА/2007 у складу са Главом VII Експерти Другог дијела Уредбе о финансирању). Ови уговори треба да буду потписани у четвртом тромјесечју (Q4) 2011.

За националне канцеларије за Темпус предвиђена је директна додјела у складу са чланом 168.1(ф) Правила провођења, а финансирање у цијелости биће додијељено на основу члана 253.1(е) Правила о провођењу.

Састанци координатора пројекта и других учесника организоваће се кроз одговарајући оквирни уговор. Дисеминација може да се организује кроз разне активности као што су тематски семинари (проводе се кроз оквирни уговор) или студије (проводе се кроз позив за тендер).

2.6 Преглед прошле и садашње помоћи укључујући научене лекције и процјена

Комисија сматра високо образовање важним приоритетом за своје активности сарадње са државама корисницама и сусједним земљама. Темпус програм, који је најдуготрајнији ЕУ инструмент у овом сектору и који има снажан фокус на институционалну сарадњу, наставља се са новом фазом која обухваћа период 2007-2013. Од свог зачетка 1990. године, универзитетска сарадња у склопу Темпус програма успјешно доприноси изградњи институција у вези са високим образовањем у државама корисницама и одрживим универзитетским партнерствима као и за јачање међусобног разумијевања између Европске уније и држава корисница.

НАУЧЕНЕ ЛЕКЦИЈЕ

Процјена и студије проведене до сада потврдиле су битност програма за подршку реформи и развоју високог образовања као и ваљаност његове интервенцијске логике и приступа управљању. Коначна процјена друге фазе програма Темпус (1994-2000) и средњорочна процјена његове треће фазе (2000-2006) извршене су 2002. и 2003. године. Обје процјене извијестиле су да је Темпус успјешно допринио подршци реформи и развоју високог образовања у партнерским земљама. Завршна процјена програма Темпус III (новембар 2009.) потврђује да је програм допринио свеукупном развоју система високог образовања у партнерским земљама, укључујући увођење болоњских принципа. Наставници и студенти имали су значајну корист од свог укључивања у Темпус III, нарочито кроз контакте са колегама из иностранства, побољшану обуку, приступ новим материјалима/методама учења и прилике за покретљивост. Темпус III начинио је важан допринос чињењу наставе осјетљивијом на потребе тржишта рада (и јавни и приватни сектор). Развијени су многи нови наставни планови и програми, који често одговарају високо специфичним и раније невиђеним потребама тржишта рада. Темпус III имао је значајан утицај на успостављање или оживљавање

регионалне сарадње међу партнерским земљама широм свих регија и начинио значајан утицај у смислу јачања сарадње унутар појединих партнерских земаља.

Сљедеће главне препоруке које потичу из завршне процјене програма Темпус III већ су узете у обзир у изради програма Темпус IV. Оне остају и даље високо релевантне за провођење програма Темпус IV:

- стратешка оријентација Темпуса треба да буде ојачана прављењем експлицитнијих стратешких веза између Темпус пројеката, националних приоритета и питања националне реформе високошколског образовања;
- процедуре процјене и праћења програма Темпус, посебно у погледу теренског праћења, треба да буду ојачане;
- ниво укључености Делегација ЕУ треба да буде боље дефинисан и саопштен;
- већи нагласак треба се ставити на најбоље праксе и информације о везама са тржиштем рада и цивилним друштвом;
- дисеминација и употреба исхода и резултата пројекта требају се активно промовисати.

Осим вањске процјене проведене 2009. године, низ додатних већих студија закључен је током протеклих година: најбоље праксе у сарадњи универзитета и предузећа (мај 2006.), одрживост Темпус пројеката (новембар 2006.), најбоље праксе у обезбјеђењу квалитета (мај 2008.) и тематски преглед Структурних мјера програма Темпус (септембар 2008.). Студија за одређивање најбољих пракси у управљању универзитетима завршена је 2009. године и њени резултати су објављени и о њима се разговарало на неколико регионалних конференција. Резултати ових студија једнако истичу релевантност програма и потврђују његову интервенцијску логику.

На крају, резултати мониторинг кампање на терену коју су провели Извршна агенција и националне канцеларије за Темпус 2010. године такође потврђују високу релевантност, добру ефикасност, ефективност, утицај и одрживост Темпус пројеката.

2.ц Хоризонтална питања

Једнака могућност:

Током протеклих неколико деценија све већа пажња се посвећује родној димензији сиромаштва и развоју у транзиционим економијама, нарочито у вези са улогом жена у образовним процесима и утицајем високог образовања на политике једнаких могућности.

Пројекти треба да интегришу политике једнакости полова у својим циљевима и активностима, посебно у предметима и подручјима студирања гдје је присутност жена у економији традиционално веома ниска (наука и технологија). Пројекти треба да промовишу полни баланс и одреде факторе који утичу на родну дискриминацију. Они треба да прате и процијене транзицију са образовања и обуке на радни живот, запошљавање и развој каријере потенцијалних женских врхунских менаџера. Пројекти у сфери образовања и наука треба да промовишу промјену полних улога и социјалних стереотипа, избјегавајући било коју врсту културалне предрасуде у образовним материјалима.

Принцип једнаких могућности треба се узети у обзир код процјењивања квалитета свих пројеката предложених у склопу трију компоненти. Специфична пажња посветиће се овој димензији код одређивања користи од активности мобилности. Код провођења пројектних активности и у примјенљивој мјери, подаци анализирани по полу треба да се учине доступним ради провођења анализе социјалног и економског утицаја предузетих акција.

Околина:

Дужна пажња треба се посветити Владиној развојној политици у вези са управљањем околином и да се таква политика угради унутар свих стратешких политичких докумената које могу да израде, свих активности обуке које могу да проводе и нових студијских и наставних планова и програма које могу да израде.

Мањине:

Права мањина требају се узети у обзир код процјењивања квалитета свих пројеката предложених у склопу трију компоненти.

2.д Услови

Овај Програм ће се проводити под претпоставком да ће академске институције из држава корисница и из држава чланица ЕУ бити заинтересоване за учешће у предложеним активностима.

2.е Индикативна мјерила

	Н ²		Н+1(збирно)	
	ЕУ	НФ	ЕУ	НФ
Позиви за тендере	2		2	
Позив за достављање приједлога пројеката	1		1	
Специфични задаци у склопу постојећих оквирних уговора	5		5	
Уговори из позива за изражавање интереса	5		5	
Стопа уговарања (%)	100		100	

² Година Н је година у којој се закључује Споразум о финансирању.

БУЏЕТ (ИЗНОСИ У ЕВР)

1.1. Индикативна табела буџета

Централизовано управљање	Изградња институција (ИБ)				Инвестиције (ИНВ)				Укупно (ИБ + ИНВ)		Укупни допринос ЕУ	
	Укупни трошкови		Допринос ЕУ		Допринос ЕУ		Укупни трошкови		Допринос ЕУ		ЕВР (х)=(б)+(е)	% ⁽²⁾
	ЕВР (а)=(б)+(ц)	% ⁽¹⁾	ЕВР (б)	% ⁽¹⁾	ЕВР (е)	% ⁽¹⁾	ЕВР (д)=(е)+(ф)	% ⁽¹⁾	ЕВР (ф)	% ⁽¹⁾		
Темпус Корисник												
Албанија	2 222 222		2 000 000	90	222 222	10					2 222 222	13,1
Босна и Херцеговина	2 666 666		2 400 000	90	266 666	10					2 666 666	15,7
Косово	3 000 000		2 700 000	90	300 000	10					3 000 000	17,6
Црна Гора	1 333 333		1 200 000	90	133 333	10					1 333 333	7,8
Србија	7 777 777		7 000 000	90	777 777	10					7 777 777	45,8
УКУПНО	16 999 998		15 300 000	90	1 699 998	10					16 999 998	100

* Остали допринос (јавни и приватни национални и/или међународни допринос) који обезбеђују национални партнери и/или међународне организације и/или корисници бесповратних средстава

(1) Изражено у % Укупних трошкова ИБ или ИНВ (колоне (а) или (д)).

(2) Изражено у % Свеукупно колоне (х). Указује на релативну тежину приоритета с обзиром на укупни допринос ЕУ читавог ФП

1.2. Принцип суфинансирања који се примјењује на пројекте који се финансирају у склопу програма

Допринос Европске уније, који представља 90% укупног буџета додијељеног овом програму, израчунава се у односу на **прихватљиве трошкове**, који се заснивају на **укупним трошковима**. Суфинансирање обезбјеђује конзорцијум који се пријављује за финансирање.

Због његовог хоризонталног карактера није могуће тражити национално суфинансирање за овај Програм.

У случају бесповратних средстава финансирани конзорцијум мора допринијети са минимално 10 % прихватљивих трошкова пројекта.

СИСТЕМИ ПРОВОЂЕЊА

1.3. Метода провођења

Програм ће проводити на индиректном централизованом основу Европска комисија у складу са чланом 53а Уредбе о финансирању¹ и одговарајућих одредби Правила о провођењу².

Задаци провођења се делегирају према члану 54(2) (а) Уредбе о финансирању Извршној агенцији за образовање, аудио-визуелну политику и културу, која је основана Одлуком Комисије 2005/56/ЕЦ од 14. јануара 2005. Својом одлуком Ц(2008)5582 усвојеном 9. октобра 2008. Комисија је повјерила Извршној агенцији управљање програмима Темпус III и Темпус IV. Према члану 12 (3) Уредбе Савјета бр. (ЕЦ) 58/2003 од 19. децембра 2002. која излаже статут за извршне агенције којима ће се повјерити одређени задаци у управљању програмима Заједнице³, сваки програм делегиран извршној агенцији мора да допринесе финансирању административног буџета агенције.

1.4. Општа правила за набавку и процедуре за додјељивање бесповратних средстава

Набавка ће пратити одредбе Дијела другог, Глава IV Уредбе о финансирању и Дијела другог, Глава III, Поглавље 3 њених Правила о провођењу, као и правила и процедуре за уговоре о услугама, набавци и радовима који се финансирају из главног буџета Европских заједница у сврхе сарадње са трећим земљама које је Комисија усвојила 24. маја 2007. (Ц(2007)2034).

Процедуре за додјелу бесповратних средстава пратиће одредбе Дијела првог, Глава VI Уредбе о финансирању и Дијела првог, Глава VI њених Правила о провођењу.

¹ Уредба 1605/2002 (ОЈ Л 248, 16.9.2002, стр. 1.)

² Уредба 2342/2002 (ОЈ Л 357, 31.12.2002, стр. 1.)

³ ОЈ Л11, 16.1.2003, стр. 1-8.

ПРАЋЕЊЕ И ПРОЦЈЕНА

1.5. Праћење

Комисија може да предузме све радње које сматра неопходним за праћење односног програма.

1.6. Процјена

Програми ће бити предмет *ex ante* процјена, као и привремене и, гдје је релевантно, *ex post* процјена у складу са члановима 57. и 82. Уредбе о провођењу ИПА, са циљем побољшања квалитета, ефикасности и досљедности помоћи из средстава Европске уније и стратегије и провођења програма. Резултати *ex ante* и привремене процјене узете се у обзир у циклусу програмирања и провођења.

Комисија такође може да проводи стратешке процјене.

РЕВИЗИЈА, ФИНАНСИЈСКА КОНТРОЛА И МЈЕРЕ ЗА СУЗБИЈАЊЕ ПРЕВАРА

Рачуни и пословање свих страна укључених у провођење овог програма, као и уговори и споразуми којима се проводи овај програм, предмет су, са једне стране, надзора и финансијске контроле од стране Комисије (укључујући Европску канцеларију за борбу против превара), која може да проводи контроле по свом нахођењу, било сама или путем вањског ревизора и, са друге стране, ревизија од стране Европског суда ревизора. Ово укључује мјере као што је *ex ante* верификација тендера и уговарања које врши Делегација у државама корисницама.

Да би се обезбиједила ефикасна заштита финансијских интереса Европске уније, Комисија (укључујући Европску канцеларију за борбу против превара) може да проводи контроле на терену и инспекције у складу са процедурама предвиђеним Уредбом Савјета (ЕЦ, Еуратом) 2185/96⁴.

Горе описане контроле и ревизије примјенљиве су на све уговараче, подуговараче и кориснике бесповратних средстава који примају новчану помоћ Европске уније.

НЕЗНАТНА ПРЕРАСПОДЈЕЛА СРЕДСТАВА

Национални званичник за овјеравање (АОД), или национални званичник за овјеравање подделегирањем (АОСД), у складу са делегирањем овлашћења која му повјери АОД, у складу са принципима прописног финансијског управљања,

⁴ ОЈ Л 292; 15.11.1996; стр. 2

може да изврши незнатне прерасподјеле средстава без потребе за мијењањем одлуке о финансирању. У овом контексту, кумулативне прерасподјеле које не прелазе 20% укупног износа алоцираног за програм, зависно од лимита од 4 милиона ЕВР, неће се сматрати знатним, под условом да оне не утичу на природу и циљеве програма. Одбор ИПА биће обавијештен о горњој прерасподјели средстава.

ОГРАНИЧЕНЕ ПРОМЈЕНЕ У ПРОВОЂЕЊУ ПРОГРАМА

Ограничене промјене у провођењу овог програма које утичу на елементе наведене у члану 90. Правила о провођењу за Уредбу о финансирању, која су индикативне природе⁵, може да изврши овлашћени званичник за овјеравање делегирањем (АОД), или овлашћени званичник за овјеравање подделегирањем (АОСД), у складу са делегацијом овлашћења која на њега преноси АОД, у складу са принципима прописног финансијског управљања без потребе за измијењеном и допуњеном одлуком о финансирању.

Потврђујем да овај превод потпуно одговара изворнику састављеном на енглеском језику.

Број дневника: 104; Мјесто: Сарајево

Датум: 13.2. 2012. године

АДИСА МУЈИЋ

Стални судски тумач за енглески језик.

⁵ Ови најважнији елементи индикативне природе су, за бесповратна средства, индикативни износ позива за приједлоге и, за набавку, индикативни број и врста предвиђених уговора и индикативни временски оквир за покретање процедура набавке.